

www.raakvlak.be

DAMME (SIJSELE) ANTWERPSE HEIRWEG 38

FREDERIK ROELENS

STEFAN DECRAEMER

Opdrachtgever:

Dhr. Patrick Zwaenepoel
Antwerpse Heirweg 38, 8340 Sijsele (Damme)

Titel:

Antwerpse Heirweg 38, 8340 Sijsele (Damme). Verslag vondstmelding.

Vergunningsnummer:

2013-231 (Machtiging tot het uitvoeren van een onderzoek van bij toevalsvondsten gevonden archeologische monumenten)

Locatie:

Antwerpse Heirweg 38, 8340 Sijsele (Damme).

Periode:

13 mei 2013

Versie:

Verslag vondstmelding

Auteurs:

Frederik Roelens en Stefan Decraemer

Veldmedewerkers:

n.v.t.

Technische ondersteuning:

n.v.t.

Metaaldetectie:

n.v.t.

Raakvlak:

Komvest 45
8000 Brugge
T +32 [0]50 44 50 44
F +32 [0]50 61 63 67
E info@raakvlak.be
www.raakvlak.be

© Raakvlak, juni 2013

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Raakvlak.

1. Inleiding

Naar aanleiding van de aanleg van een vrijstaande mestvaalt werden op 13 mei 2013 graafwerken opgevolgd door Raakvlak. Met medewerking van de eigenaar, dhr. Patrick Zwaenepoel, kon de bouwput van circa 380m² kortstondig onderzocht worden op archeologische sporen.

2. Situering

De graafwerken vonden plaats aan de Antwerpse Heirweg nummer 38. Kadastraal is het perceel gekend als afdeling 7, sectie A, nrs.531F en 532G (fig.1 en 2)

Fig.1: locatie van de werkput en het spoor op de kadasterkaart (©Cadgisweb, 1:2500)

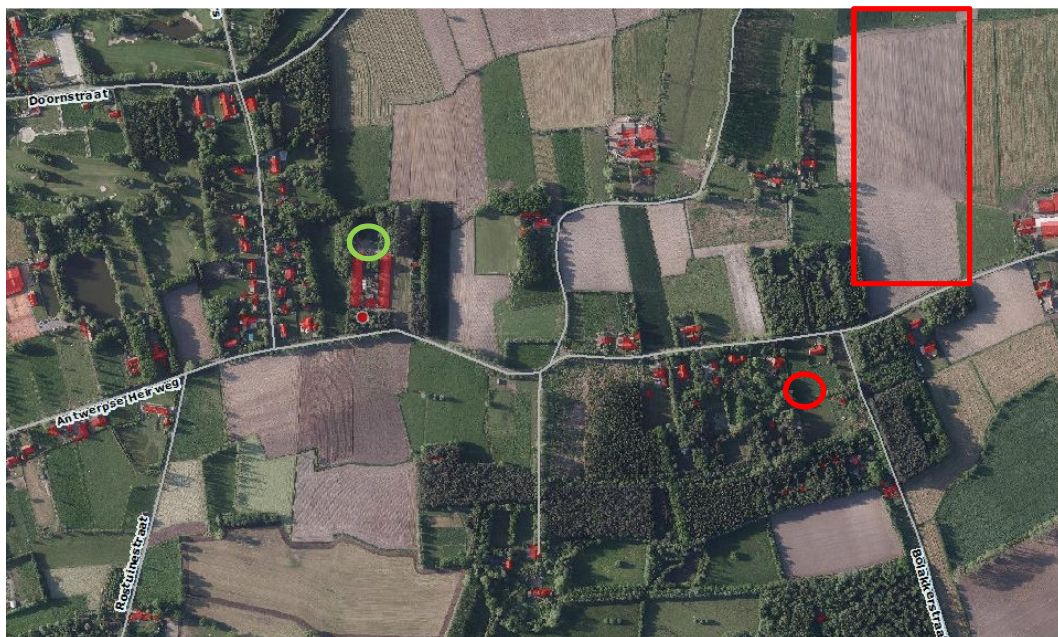

Fig.2: Luchtfoto van de omgeving van de vindplaats. (Groene ovaal): vindplaats; (rode ovaal): Romeinse graven t.h.v. huisnummer 37; (rechthoek): 2^e- 3^e eeuwse nederzetting (VTN-pijpleiding)

3. Archeologische voorkennis van de omgeving

De Antwerpse Heirweg is gelegen op de dekzandrug die van Gistel tot Verrebroek loopt. Deze plaats was vanaf de prehistorie aantrekkelijk voor bewoning. In de afgelopen jaren zijn in de onmiddellijke omgeving heel wat Romeinse sites gevonden (fig.3)

Naast een 2^e eeuwse Romeinse nederzetting die aangesneden werd bij de aanleg van de VTN-pijpleiding (Id: 72477) (In 't Ven, I. et al., 2005), werden ook een aantal kleinere grafveldjes met brandrestengraven aangetroffen.

Het betreft het grafveld aan Stoofweg-Oost (id: 72476), waar dertien individuen gevonden werden, alsook de begraafplaats binnen het gebied van de Golf van Damme, waar elf stuks gevonden werden (Degryse, 2009). Recentelijk werden nog twee crematiegraven geregistreerd in ter hoogte van Antwerpse Heirweg 37 (Roelens en Decraemer, 2013). Aan de Brieversweg werd eerder een geïsoleerd crematiegraf gevonden.

Verder liggen ook nog een volmiddeleeuwse gebouwplattegrond (id: 72478) en een laatmiddeleeuwse site met walgracht (id: 71994) in de nabijheid.

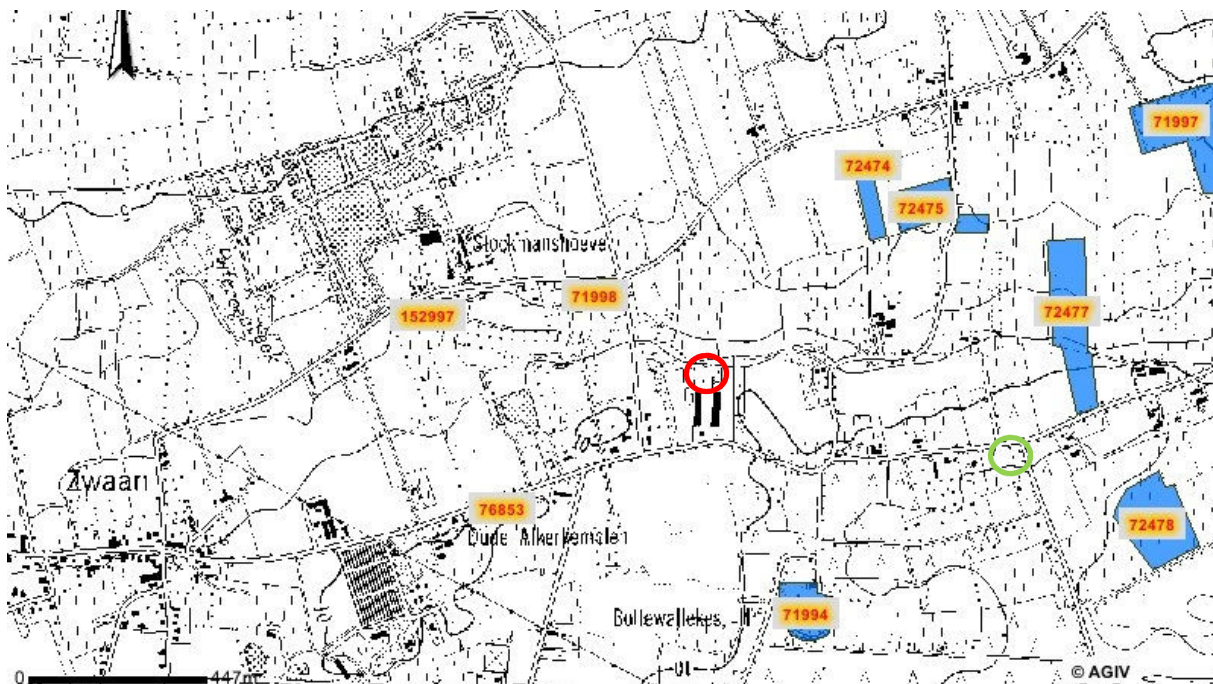

Fig.3: Archeologische vindplaatsen in de buurt van de Antwerpse Heirweg. De vindplaats is weergegeven in het rood (©Centrale Archeologische Inventaris). In februari 2013 werden twee Romeinse graven aangesneden ter hoogte van huisnummer 37 (groene cirkel)

4. Sporen

In de bouwput werd één spoor aangetroffen (S1). Aangezien de graafwerken al begonnen waren, kon het spoor enkel in het profiel geregistreerd worden. Het betreft een vrij breed spoor met een aantal vullingslagen. Deze lagen worden schijnbaar doorsneden door een licht grijs zandig pakket. Uit alle lagen kon aardewerk, verbrande leem- alsook recente cementbrokjes gerecupereerd worden. Mogelijks gaat het om een vergraven kuil?

Figuur 4: Spoor S1

Het gerecupereerde aardewerk valt in de Romeinse periode te dateren.

Een eerste diagnostisch stuk is een handgevormd wandfragment met nop, afkomstig van een zogenaamde noppenbeker (fig.5a-b). Op de nop werden geen resten van een pekachtige substantie gevonden, zoals bij het volledige voorbeeld het geval is.

Figuur 5a-b: Romeins aardewerk uit spoor 1. Rechts de aangetroffen scherf, links een volledig equivalent (Jabbeke Hoge Dijken, graf 17, Hillewaert, 2009, p.101)

Verder zijn twee fragmenten van een deksel in reducerend gebakken, gedraaid aardewerk aangetroffen. De diameter van dit deksel bedraagt 15cm (fig.6)

Tenslotte zijn vier wandscherven hand-gevormd aardewerk in lokale traditie gerecupereerd. Hiervan kan geen vorm achterhaald worden.

Op basis van bovenstaande vondsten kan een voorzichtige datering naar voor geschoven worden, vroege 2^e eeuw tot circa 250 n.Chr. Deze datering komt overeen met de algemene Romeinse bewoning langs de dekzandrug in de ruime omgeving.

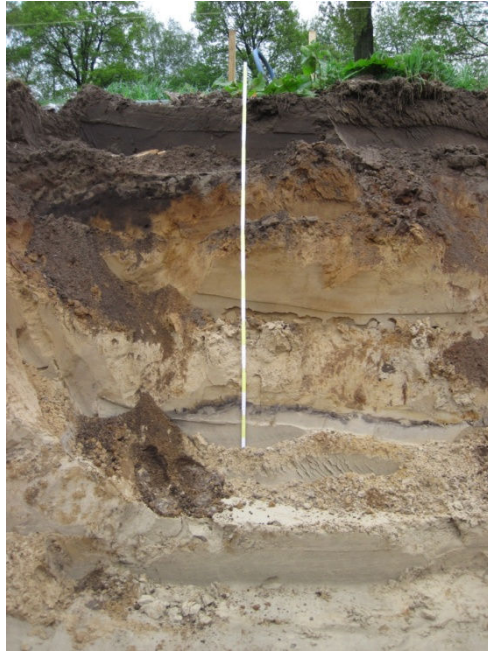
Figuur 6: Fragmenten van een deksel in gereduceerd gebakken, gedraaid aardewerk

5. De bodemopbouw:

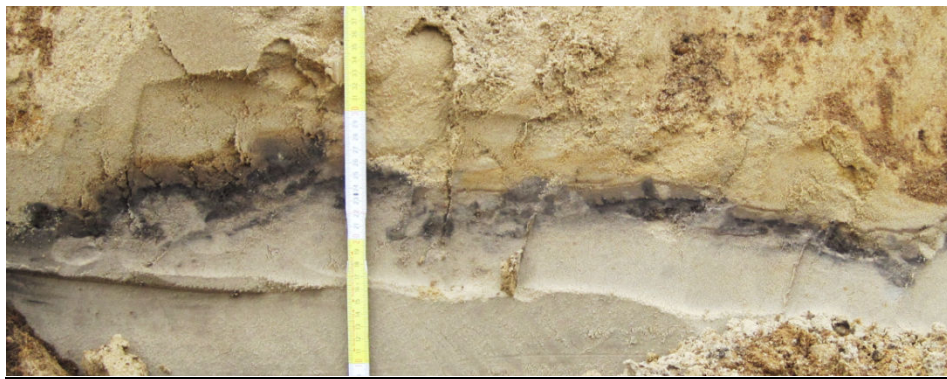
De bodemgesteldheid op het terrein bestaat uit een zandbodem met verbrokkelde ijzer-en/of humushorizont (Zch), of kortweg een postpodzol (fig.7).

In het profiel bevinden zich echter op ca.1,40m onder het maaiveld twee smalle bandjes (fig.8). Een bovenste beigig bruin kleilaagje, waaronder een donkerblauw tot zwart, humeus laagje. Deze horizontale banden zijn over de ganse bouwput waarneembaar. Volgens bodemkundige Jari Mikkelsen is hier sprake van een *lithologische discontinuïteit*. Het textuurverschil tussen het gelige (boven) en het lichtgrijze zand (onder) is terug te voeren tot een verschillend afzettingsmilieu. De klei en humus migreren tot op deze grens, tussen het originele dekzand en de bovenliggende (stuif?)zanden¹, met deze bandjes tot gevolg.

¹ De dikte van het bovenliggende pakket is te verklaren aan de hand van een DHM: De bouwput situeert zich op een plaatselijke hoogte, op de rand van de dekzandrug.

Figuur 7: Profiel van de bouwput

Figuur 8: tweeledig bandje in profiel

Het merendeel van de bouwput bleek echter verstoord. Volgens de eigenaar stonden er tot voor kort een twintigtal bomen in het verlengde van de nog aanwezige bomenrij. Het vervolg van de put wordt dan ook gekenmerkt door zeer recente verstoringen: zeer veel boomwortels, amorfe grijze vlekken en een zeer diepe kuil (fig.9).

Figuur 9a-d: Recente verstoring van de bodem door het verwijderen van 18 populieren

6. **Bibliografie:**

In 't Ven I, Hollevoet, Y., Cooremans, B., De Groote, K. en Deforce (2006): *Romeinse bewoning aan de Antwerpse Heirweg in Sijsele/Damme*. In: Een lijn door het landschap. Archeologie en het VTN-project 1997-1998, Deel II, p. 47-75.

Roelens, F. en Decraemer, S.(2013) Vondstmelding Antwerpse Heirweg 37, 4 februari 2013. Raakvlak

Archiefdossiers Yann Hollevoet, 1e trimester 1992

Centrale archeologische inventaris, <http://cai.erfgoed.net/>

Figuur 10: Zicht op de bouwput tijdens het afgraven